

ਰਾਜ ਸਾਇੰਸ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ (ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ.), ਪੰਜਾਬ, ਮੋਹਾਲੀ
STATE INSTITUTE OF SCIENCE EDUCATION (S.C.E.R.T.), PUNJAB, MOHALI

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਖੋਜ ਪ੍ਰੀਖਿਆ, 2016
Punjab State Talent Search Examination, 2016

ਜਮਾਤ ਅੱਠਵੀਂ (Class VIII)

MENTAL ABILITY AND SCHOLASTIC APTITUDE TEST
ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 180

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ :

1. ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਟੈਸਟ (MAT) ਵਿੱਚ 50 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
2. ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਟੈਸਟ (SAT) ਵਿੱਚ 90 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
3. ਭਾਸ਼ਾ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ) ਵਿੱਚ 40 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
4. ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਸ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੇਠ ਦਿੱਤਾ ਹੈ-
  - i) ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ
  - ii) ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ
  - iii) ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ
  - iv) ਭੂਗੋਲ
  - v) ਇਤਿਹਾਸ
  - vi) ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ
  - vii) ਗਣਿਤ
  - viii) ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ
  - ix) ਹਿੰਦੀ
  - x) ਪੰਜਾਬੀ
4. ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
5. ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ ਐਮ ਆਰ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਕਾਲੀ/ਨੀਲੀ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ।
6. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੈ।
7. ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
8. ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (OMR Sheet) ਤੇ ਵਾਈਟ ਫਲਿਊਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।

Rough Work / ਕੱਚਾ ਕੰਮ

ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਟੈਸਟ

ਨਿਰਦੇਸ਼ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ (1-4) ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

- 10, 18, 28, 40, 54, 70, ?
1) 85
2) 86
3) 87
4) 88
- 5, 11, 23, 47, 95, ...
1) 191
2) 161
3) 193
4) 169
- 4, 16, 36, 64, 100, ...
1) 169
2) 196
3) 121
4) 144
- 0, 3, 8, 15, 24
1) 27
2) 32
3) 35
4) 48

ਨਿਰਦੇਸ਼ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ (5-6) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਰਨਮਾਲਾ/ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸੋ ਜੋ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

- 1) TRAVEL
2) TRAIN
3) TRADE
4) TRICK
- 1) CREATE
2) CREAM
3) CARPET
4) COMPANY
- ਸ਼ਬਦ 'APPROPRIATE' ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਆਇਆ ਹੈ।
1) A
2) O
3) T
4) P
- ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ 'CARPENTER' ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।
1) NECTAR
2) CARPET
3) PAINTER
4) REPENT

ਨਿਰਦੇਸ਼ :- (9-10) ਜੇਕਰ L ਦਾ ਮਤਲਬ +, M ਦਾ ਮਤਲਬ -, N ਦਾ ਮਤਲਬ x ਅਤੇ P ਦਾ ਮਤਲਬ ÷ ਹੋਵੇ ਤਾਂ

- 14 N 10 L 24 P 2 M 8 = ?
1) 153
2) 144
3) 216
4) 44
- 12 N 5 L 26 P 2 M 3 = ?
1) 80
2) 73
3) 70
4) 83
- ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਖ ਨੂੰ ਸੋਮਵਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਾਲਾ ਦਿਨ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ?
1) ਐਤਵਾਰ
2) ਸੋਮਵਾਰ
3) ਬੁੱਧਵਾਰ
4) ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ

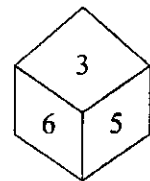
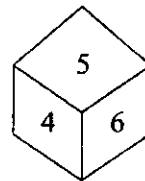
- ਰੁਪਿੰਦਰ ਦਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਉਪਰਲੇ ਤੇ ਹੇਠਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ 28ਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਦੱਸੋ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਕੁਲ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ?
1) 56
2) 57
3) 54
4) 55

- ਨਿਮਨ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 4 ਕਿੰਨੇ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 4 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਕ 5 ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅੰਕ 3 ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇ।

734 543 123 432 543 756 543

- ਇੱਕ
2) ਦੋ
3) ਤਿੰਨ
4) ਚਾਰ

- ਲੁੱਡੋ ਗਿਟੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਹੜਾ ਅੰਕ ਹੇਠਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਪਰ ਵਾਲਾ ਅੰਕ 3 ਹੋਵੇ।

- 1) 1   2) 4
3) 2   4) 6

15. ਜਿੰਮੀ ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾ ਜਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੱਜੇ ਮੁੜ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਸੱਜੇ ਮੁੜ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਿੰਮੀ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਗਿਆ। ਜਿੰਮੀ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ।
1) ਉੱਤਰ   2) ਦੱਖਣ
3) ਪੂਰਬ   4) ਪੱਛਮ

16. ਵਾਗਿਸ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ K ਤੋਂ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਚਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। 25 ਮੀਟਰ ਚਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 10 ਮੀਟਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਵਾਗਿਸ ਫਿਰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 25 ਮੀਟਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 30 ਮੀਟਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਬਿੰਦੂ K ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ।
1) K ਉੱਪਰ, ਆਰੰਭਿਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ   2) 10 ਮੀਟਰ, ਉੱਤਰ
3) 20 ਮੀਟਰ ਪੱਛਮ   4) 20 ਮੀਟਰ ਉੱਤਰ

17. ਗੌਰਵ, ਸੁਮੇਧਾ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ। ਸੁਮੇਧਾ, ਸੁਮੀਲਾ ਦੀ ਲੜਕੀ ਹੈ। ਸੁਮੀਲਾ, ਅਰੁੱਵ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ। ਅਰੁੱਵ ਗੌਰਵ ਦਾ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।
1) ਦਾਦਾ   2) ਪਿਤਾ
3) ਚਾਚਾ   4) ਭਰਾ

18. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'ROAD' ਦਾ ਮਤਲਬ 'URDG' ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'SWAN' ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ?
1) VXDQ   2) VZDQ
3) UXDQ   4) VZCO

19. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ HKUJ ਦਾ ਮਤਲਬ 'FISH' ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'UVCD' ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ?
1) STAR   2) STAB
3) STAL   4) STAK

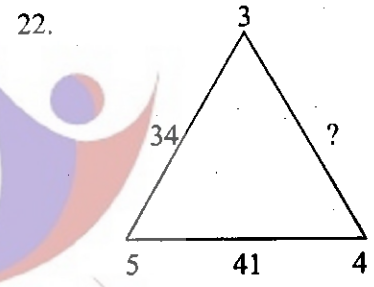
20. ਜੇਕਰ AGE = 35, CAGE = 105 ਹੋਵੇ ਤਾਂ DAGE = ? (ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ)
1) 180   2) 160
3) 140   4) 120

ਨਿਰਦੇਸ਼- (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 21-24) ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ / ਸਥਾਨ ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਐਕ/ਸੰਖਿਆ ਭਰੋ।

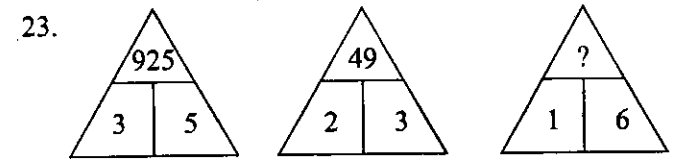
21.

2	3	7
3	4	13
4	5	?

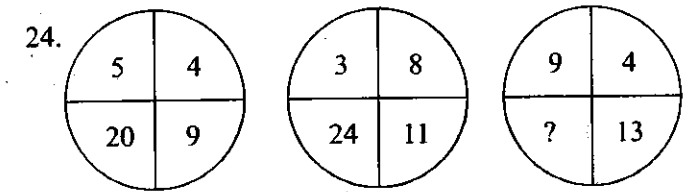
- 1) 24   2) 23
3) 22   4) 21

- 1) 44   2) 25
3) 37   4) 22

- 1) 316   2) 631
3) 361   4) 136

1)36
3)52

2)81
4)37

1)ਘੜੇ ਦਾ
3)ਖਿੜਕੀ ਦਾ

2)ਮੋਮਬੱਤੀ ਦਾ
4)ਅਲਮਾਰੀ ਦਾ

25. a_ccb__bc_ba

1) baca
3) baac

2) bcca
4) aaaa

26. 10_100_00_0_100

1)1010
3)1100

2)0110
4)0011

27. A ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਲੜਕਾ B ਵੀ ਹੈ। B ਦਾ A ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ?

1) ਚਾਚਾ
3) ਤਾਇਆ

2) ਭਰਾ
4) ਮਾਮਾ

28. ਇੱਕ ਘੜੀ ਦੀ ਸਿੱਟਾਂ ਵਾਲੀ ਸੂਈ, ਘੜੀ ਦੀ ਘੰਟਿਆਂ ਵਾਲੀ ਸੂਈ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੀ 12 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਲੰਘਦੀ ਹੈ।

1) 13
3) 11

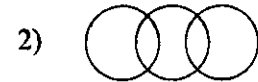
2) 12
4) 10

29. ਜਿਵੇਂ ਪੇਪਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪੈਨ ਨਾਲ ਹੈ, ਉਵੇਂ ਬੋਰਡ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ।

1) ਪੈਨਸਿਲ
3) ਚਾਕ

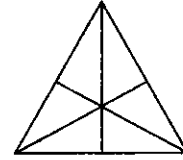
2) ਡਸਟਰ
4) ਕਮਰਾ

30. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਧਰਤੀ, ਗ੍ਰਹਿ, ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

31. ਜੇਕਰ ਅਲਮਾਰੀ ਨੂੰ ਖਿੜਕੀ, ਖਿੜਕੀ ਨੂੰ ਪੈਨਸਿਲ, ਪੈਨਸਿਲ ਨੂੰ ਘੜਾ, ਘੜੇ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਮੋਮਬੱਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਸ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

32. ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਹਨ।

1) 6
3) 13

2) 9
4) 16

33. ਘੱਟਦੇ ਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਵੱਧਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਤਰਤੀਬ ਦਿਓ ਅਤੇ ਠੀਕ ਤਰਤੀਬ ਵਾਲਾ ਸਮੂਹ ਚੁਣੋ।

a) ਭਾਰਤ   b) ਪੰਜਾਬ   c) ਏਸ਼ੀਆ   d) ਸੰਗਰੂਰ
1) abcd   2) bcda
3) dbca   4) dbac

ਨਿਰਦੇਸ਼- (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 34-35) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਅੰਕਾਂ/ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਉਹੀ ਸੰਬੰਧ ਬਾਕੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਕੀ ਆਵੇਗਾ।

34. $7 * 1 = 64$

$3 * 9 = 144$

$5 * 6 = ?$

1) 22
3) 66

2) 55
4) 121

35. $3 * 2 * 7 = 21$

$4 * 6 * 6 = 61$

$2 * 7 * 9 = 81$

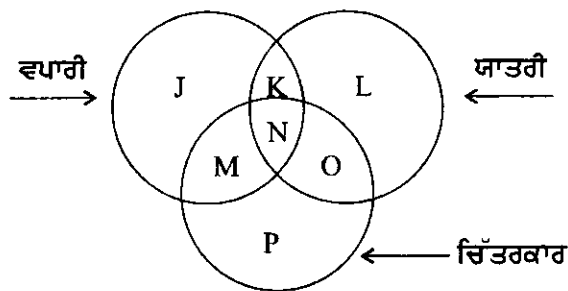
$3 * 6 * 8 = ?$

1) 41
3) 31

2) 51
4) 71

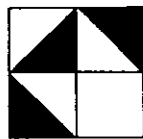
ਨਿਰਦੇਸ਼ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 36-37) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗੋਲਾਕਾਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੱਟਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਗੋਲਾ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਛੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ 'J' ਤੋਂ 'P' ਤੱਕ ਉਲੀਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

- 1) 2) 3) 4)

42.

- 1) 2) 3) 4)

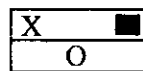
ਨਿਰਦੇਸ਼- (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 43-44) ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭੋ।

43. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ - WATER

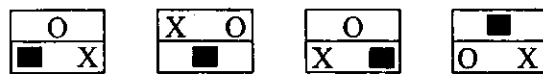
ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

- 1) 2)
3) 4)

44. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

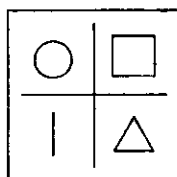
- 1) 2) 3) 4)

ਨਿਰਦੇਸ਼- (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 45-46) ਵਿੱਚ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਭੋ।

45. PUJA

- 1) 2)
3) 4)

46.

36. ਵਪਾਰੀ ਜਿਹੜੇ ਯਾਤਰੀ ਹਨ ਪਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- 1) J 2) K
3) L 4) N

37. ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਜੋ ਯਾਤਰੀ ਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵੀ ਹਨ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਅੱਖਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- 1) N 2) K
3) O 4) M

38. ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਸੈਟ {1, 8, 27} ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇ।

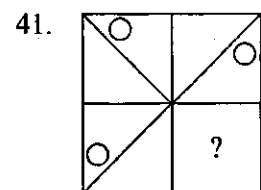
- 1) {343, 125, 64} 2) {8, 27, 37}
3) {1, 27, 93} 4) {64, 27, 126}

ਨਿਰਦੇਸ਼- (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 39-40) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਵਿਕਲਪ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ।

39. 1) ਅੱਖ 2) ਕੰਨ
3) ਦਿਲ 4) ਫੇਫੜਾ

40. 1) ਸਕੂਲ 2) ਕਾਲਜ
3) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 4) ਇਮਾਰਤ

ਨਿਰਦੇਸ਼- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 41-42 ਵਿੱਚ ਅਧੂਰਾ ਚਿੱਤਰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

- 1) 2) 3) 4)

ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ

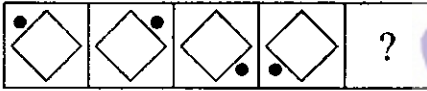
ਨਿਰਦੇਸ਼- (ਪ੍ਰਸ਼ਨ 47-48) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਬਾਕੀ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ।

47. 1) 2) 3) 4)

48. 1) 2) 3) 4)

49. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਿੱਤਰ ਆਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

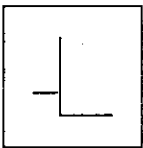

ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

- 1) 2) 3) 4)

50. ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ, ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰ

ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ

- 1) 2) 3) 4)

51. ਧਰਤੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਧੁਰੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਣਾ..... ਗਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

- 1) ਸਰਲ ਰੇਖੀ ਗਤੀ 2) ਆਵਰਤੀ ਗਤੀ
3) ਚਕਰਾਕਾਰ ਗਤੀ 4) ਡੌਲਨ ਗਤੀ

52. ਚੁੰਬਕ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਲਟਕਾਉਣ ਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਆਕੇ ਰੁਕਦਾ ਹੈ?

- 1) ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ 2) ਪੂਰਬ-ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ
3) ਪੂਰਬ-ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ 4) ਦੱਖਣ-ਉੱਤਰ ਦਿਸ਼ਾ

53. ਪ੍ਰਤੀ ਇਕਾਈ ਖੇਤਰਫਲ ਉੱਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਬਲ ਨੂੰ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

- 1) ਉਰਜਾ 2) ਸੰਪਰਕ ਬਲ
3) ਰਗੜ ਬਲ 4) ਦਾਬ

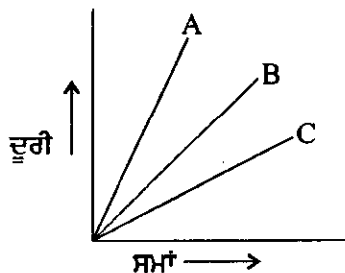
54. ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਇਕਾਈ ਕੀ ਹੈ?

- 1) ਮਿਟ 2) ਘੰਟਾ
3) ਸੈਕਿੰਡ 4) ਨੈਨੋ ਸੈਕਿੰਡ

55. ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਗ ਜੋ ਅੱਖ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧੁਰੇ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-

- 1) ਰੈਟੀਨਾ 2) ਕਾਲਾ ਬਿੰਦੂ
3) ਪੀਲਾ ਬਿੰਦੂ 4) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਸ

56. ਤਿੰਨ ਕਾਰਾਂ A, B ਅਤੇ C ਦਾ ਦੂਰੀ- ਸਮਾਂ ਗ੍ਰਾਫ਼ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰ -

ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ

- 1) A ਹੈ 2) B ਹੈ
3) C ਹੈ 4) ਬਰਾਬਰ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਹੈ
57. ਧੁਨੀ ਸੰਚਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ-
1) ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾ ਜਾਂ ਗੈਸਾਂ ਵਿੱਚ 2) ਕੇਵਲ ਠੋਸਾਂ ਵਿੱਚ
3) ਕੇਵਲ ਦ੍ਰਵਾਂ ਵਿੱਚ 4) ਠੋਸ, ਦ੍ਰਵਾਂ ਅਤੇ ਗੈਸਾਂ ਵਿੱਚ
58. ਇਕ ਸਧਾਰਨ ਪੈਂਡੂਲਮ 4 ਸੈਕਿੰਡ ਵਿੱਚ 40 ਵਾਰ ਡੋਲਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਆਵਰਤ ਕਾਲ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?
1) 1 ਸੈਕਿੰਡ 2) 2 ਸੈਕਿੰਡ
3) 0.1 ਸੈਕਿੰਡ 4) 0.2 ਸੈਕਿੰਡ
59. ਸਰਕਟਸ਼ੀਲ ਰਗੜਬਲ, ਸਥਿਤਿਕ ਰਗੜ ਬਲ ਨਾਲੋਂ ..... ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
1) ਘੱਟ 2) ਵੱਧ
3) ਬਰਾਬਰ 4) ਕਦੇ ਘੱਟ ਤੇ ਕਦੇ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
60. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਿਰਨ ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ ਤੇ ਟਕਰਾਉਣ ਸਮੇਂ ਸਮਤਲ ਦਰਪਣ ਦੇ ਨਾਲ 30° ਦਾ ਕੋਣ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਿਰਨ ਦਾ ਆਪਤਨ ਕੋਣ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?
1) 30° 2) 60°
3) 15° 4) 150°
61. ਹੈਲੇ ਦਾ ਧੂਮਕੇਤੂ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੇ ਅੰਤਰਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?
1) 72 ਸਾਲ 2) 76 ਸਾਲ
3) 87 ਸਾਲ 4) 100 ਸਾਲ
62. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਬਲ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਸ ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਕੁੱਲ ਬਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
1) ਦੋ ਬਲਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 2) ਦੋ ਬਲਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ
3) ਦੋ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਦਾ ਅੱਧਾ 4) ਜ਼ੀਰੋ
63. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਾਲਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਵੱਛ ਬਾਲਣ ਹੈ।
1) ਪੈਟਰੋਲ 2) ਡੀਜ਼ਲ
3) ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ 4) ਨਪੀੜਤ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਗੈਸ
64. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਜਲਣਸ਼ੀਲ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।
1) ਪੈਟਰੋਲ 2) ਅਲਕੋਹਲ
3) ਦ੍ਰਵਿਤ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਗੈਸ 4) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ
65. ਅਪਾਚਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ-ਹਾਈਡਰੋਆਕਸਾਈਡ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂ
1) ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਮਿਹਦੇ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
2) ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਮਿਹਦੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
3) ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਮਿਹਦੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਤੇਜ਼ਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਉਦਾਸੀਨ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
4) ਇਹ ਮਿਹਦੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰੀ ਲੂਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
66. ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਹਾਈਡਰੋਆਕਸਾਈਡ ਦਾ ਰਸਾਇਣਕ ਸੂਤਰ ਕੀ ਹੈ।
1) CaO 2) Ca(OH)₂
3) CaCO₃ 4) CaSO₄
67. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਦੀ ਪਰਤ ਪਰਾਬੈਂਗਣੀ ਕਿਰਣਾਂ ਨੂੰ ਸੋਖ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।
1) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ 2) ਓਜੋਨ
3) ਆਕਸੀਜਨ 4) ਨਾਈਟਰੋਜਨ
68. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਰਸਾਇਣਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੋਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
1) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੰਸਲੇਸ਼ਣ 2) ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ
3) ਮੋਮਬੱਤੀ ਦਾ ਜਲਣਾ 4) ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲਗਣਾ

69. ਉਦਾਸੀਨੀਕਰਣ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਬਣੇ ਨਵੇਂ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
- 1) ਤੇਜਾਬ 2) ਛੁਣ
3) ਖਾਰ 4) ਕਸੀਦਤ ਪਾਣੀ
70. ਐਸਟਿਕ ਐਸਿਡ ਵਿੱਚ ਸੋਡੀਅਮ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਕਾਰਬੋਨੇਟ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਬਣਦੀ ਹੈ।
- 1) ਆਕਸੀਜਨ 2) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ
3) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ 4) ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ
71. ਕਿਹੜੀ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਅਧਾਤ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰਖਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- 1) ਸੋਡੀਅਮ 2) ਫਾਸਫੋਰਸ
3) ਆਕਸੀਜਨ 4) ਸਲਫਰ
72. ਨਿਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕੁਦਰਤੀ ਬਹੁਲਕ ਹੈ।
- 1) ਸੈਲੂਲੋਜ 2) ਰੇਯਾਨ
3) ਨਾਈਲੋਨ 4) ਪਾਲੀਥੀਨ
73. ਚਾਇਨਾ ਰੋਜ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਸੂਚਕ ਤੇਜਾਬੀ ਘੋਲ ਨੂੰ ..... ਅਤੇ ਖਾਰੀ ਘੋਲਾਂ ਨੂੰ ..... ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- 1) ਮਜੈਟਾ, ਹਰਾ 2) ਨੀਲਾ, ਪੀਲਾ
3) ਲਾਲ, ਪੀਲਾ 4) ਕਾਲਾ, ਹਰਾ
74. ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਖੰਡਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 1) ਐਲਕੋਹਲ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ
2) ਐਲਕੋਹਲ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ
3) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਪਾਣੀ
4) ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਐਲਕੋਹਲ
75. ਕਿਹੜੇ ਸੈੱਲ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲ (ਕਾਬੂ) ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
- 1) ਗੋਲ ਲਹੂ ਸੈੱਲ
2) ਤਕਲਾਰੂਪੀ ਪੇਸ਼ੀ ਸੈੱਲ
3) ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਦੇ ਸੈੱਲ
4) ਲੰਬੇ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਨਾੜੀ ਸੈੱਲ
76. ਪੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਲੋਰੋਫਿਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ..... ਹੈ।
- 1) ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੋਖਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੱਤੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ।
2) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਦਾ ਸੋਖਣ ਵਿੱਚ ਪੱਤੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ।
3) ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਦਾ ਸੋਖਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੱਤੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ।
4) ਸੂਰਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਊਰਜਾ ਦਾ ਸੋਖਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੱਤੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ।
77. ਲਿੰਗੀ ਜਣਨ ਵਿੱਚ ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਯੁਗਮਕਾਂ ਦੇ ਯੁਗਮਨ ਨਾਲ ..... ਬਣਦਾ ਹੈ।
- 1) ਯੁਗਮਜ 2) ਅੰਡਕੋਸ਼
3) ਪਰਾਗਕਣ ਰਾਹੀਂ 4) ਬੀਜ ਅੰਡ
78. ਪੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪਰਿਵਹਿਨ..... ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-
- 1) ਜਾਈਲਮ ਦੇ ਦੁਆਰਾ 2) ਫਲੋਇਮ ਦੇ ਦੁਆਰਾ
3) ਸਟੋਮੈਟਾ ਦੇ ਦੁਆਰਾ 4) ਜੜ ਰੋਮਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ
79. ਜੀਰੀ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਢੁਕਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- 1) ਦੋਮਟ 2) ਚੀਕਣੀ
3) ਰੇਤਲੀ 4) ਮੈਰਾ
80. ਪੋਸ਼ਣ ਇੱਕ ਜਟਿਲ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ..... ਹੈ।

ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ

74. ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੁਲੂਕੋਜ਼ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਖੰਡਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 1) ਐਲਕੋਹਲ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ
2) ਐਲਕੋਹਲ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ
3) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਪਾਣੀ
4) ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਐਲਕੋਹਲ
79. ਜੀਰੀ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਢੁਕਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- 1) ਦੋਮਟ 2) ਚੀਕਣੀ
3) ਰੇਤਲੀ 4) ਮੈਰਾ
80. ਪੋਸ਼ਣ ਇੱਕ ਜਟਿਲ ਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ..... ਹੈ।

ਭੂਗੋਲ

- 1) ਅੰਤਰ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਪਾਚਣ, ਸੋਖਣ, ਸਵੈਅੰਗੀਕਰਣ, ਨਿਸ਼ਕਾਸ਼ਨ
 2) ਪਾਚਣ, ਅੰਤਰ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਸੋਖਣ, ਸਵੈਅੰਗੀਕਰਣ, ਨਿਸ਼ਕਾਸ਼ਨ
 3) ਸੋਖਣ, ਸਵੈਅੰਗੀਕਰਣ, ਨਿਸ਼ਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਤਰ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਪਾਚਣ
 4) ਸਵੈਅੰਗੀਕਰਣ, ਨਿਸ਼ਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਤਰ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਪਾਚਣ, ਸੋਖਣ
81. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਰੋਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਰੋਗ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਫੈਲਦਾ -
 1) ਹੈਜ਼ਾ 2) ਮਿਆਦੀ ਬੁਖਾਰ
 3) ਤਪਦਿਕ (ਟੀ.ਬੀ.) 4) ਏਡਜ਼
82. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਰਸਦਾਨੀ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 1) ਪੌਦਾ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕੇਂਦਰੀ ਰਸਦਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
 2) ਜੰਤੂ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਰਸਦਾਨੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
 3) ਰਸਦਾਨੀ ਪੌਦਾ ਅਤੇ ਜੰਤੂ ਸੈੱਲ ਦਾ ਨਿਕੜਾ ਅੰਗ ਹੈ।
 4) ਪੌਦਾ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਰਸਦਾਨੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
83. ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜਾ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਨਾਲ ਪੱਕੀ ਹੋਈ ਫਸਲ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ..... ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 1) ਵਾਢੀ 2) ਗਹਾਈ
 3) ਗੋਡੀ 4) ਬੀਜਾਈ
84. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਜੀਵ, ਜੀਵਾਣੂ, ਪੌਦਾ ਜਾਂ ਜੰਤੂ ਦੇ ਸੈੱਲਾਂ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਹੀ ਜਣਨ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।
 1) ਪ੍ਰੋਟੋਜੋਆ 2) ਵਾਇਰਸ
 3) ਉੱਲੀਆਂ 4) ਮੋਨੀਰਾ
85. .... ਦੁਆਰਾ ਰਿਸਿਆ ਹਾਰਮੋਨ ਜਣਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਟੈਸਟੋਸਟੀਰੋਨ ਅਤੇ ਐਸਟ੍ਰੋਜਨ ਰਿਸਾਉ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 1) ਪਿਊਥਿਕ ਹਾਰਮੋਨ 2) ਪਿਚੂਟਰੀ ਗ੍ਰੰਥੀ
 3) ਤੇਲ ਗ੍ਰੰਥੀ 4) ਐਡਮਜ਼ ਐਪਲ
86. ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਲ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਹਿੱਸਾ ਜੰਗਲਾਂ ਹੇਠ ਹੈ?
 1) 12.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 2) 22.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
 3) 32.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 4) 42.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
87. ਸਹਾਰਾ ਮਾਰੂਥਲ ਕਿਸ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ?
 1) ਏਸ਼ੀਆ 2) ਆਸਟਰੇਲੀਆ
 3) ਯੂਰਪ 4) ਅਫ਼ਰੀਕਾ
88. ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਨਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ?
 1) ਕਰਨਾਟਕ 2) ਕੇਰਲ
 3) ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 4) ਬਿਹਾਰ
89. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਕਿਸਮ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
 1) ਐਂਥਰੇਸਾਈਟ 2) ਪੀਟ
 3) ਬਿੱਟੂਮੀਨਸ 4) ਲਿਗਨਾਈਟ
90. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰੇਲ ਦੇ ਡੱਬੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
 1) ਸੰਗਰੂਰ 2) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
 3) ਕਪੂਰਥਲਾ 4) ਲੁਧਿਆਣਾ
91. ਭਾਰਤ ਦੀ 'ਸਿਲੀਕਾਨ ਘਾਟੀ' ਕਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
 1) ਨਾਗਪੁਰ 2) ਕੰਨਿਆ ਕੁਮਾਰੀ
 3) ਸ਼ਿਮਲਾ 4) ਬੰਗਲੌਰ
92. ਵੱਸੋਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ, ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ, ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਸਥਾਨ ਹੈ?
 1) ਪਹਿਲਾ 2) ਦੂਜਾ
 3) ਤੀਜਾ 4) ਚੌਥਾ

93. ਉੱਤਮ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਪਾਹ ਲਈ, ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ?

- 1) ਨੇਪਾਲ
2) ਭੂਟਾਨ
3) ਮਿਸਰ
4) ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ

94. ਹੇਠਲੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਕਿਸਦੇ ਭੰਡਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਲਦੇ ਹਨ?

- 1) ਅਬਰਕ
2) ਸੋਨਾ
3) ਕੋਲਾ
4) ਠੋਹਾ

95. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਕਟਰ ਸਕੇਲ ਤੇ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- 1) ਸਮੁੰਦਰੀ ਧਾਰਾਵਾਂ
2) ਤੂਫ਼ਾਨ
3) ਭੂਚਾਲ
4) ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ

96. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ, 'ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ' ਨਹੀਂ ਹੈ?

- 1) ਮੈਂਗਨੀਸ਼ੀਅਮ
2) ਬੇਰੀਅਮ
3) ਥੋਰੀਅਮ
4) ਯੂਰੇਨੀਅਮ

ਇਤਿਹਾਸ

97. ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਯੁੱਧ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

- 1) 1746-48 ਈ:
2) 1748 ਈ:
3) 1756 ਈ:
4) 1761 ਈ:

98. ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਹੰਟਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?

- 1) 1882
2) 1904
3) 1854
4) 1881

99. 'ਗੋਦਾਨ' ਕਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਨਾਵਲ ਹੈ?

- 1) ਮੁਨਸ਼ੀ ਪ੍ਰੇਮਚੰਦ
2) ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ
3) ਰਵਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ
4) ਜੇਤੰਦਰ ਕੁਮਾਰ

100. 'ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ?

- 1) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ
2) ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਖਲੇ
3) ਏ. ਓ. ਹਿੰਦੂਮ
4) ਬਾਲ ਗੰਗਾਧਰ ਤਿਲਕ

101. 'ਲਹੂ ਅਤੇ ਲੋਹੇ ਦੀ ਨੀਤੀ' ਕਿਸ ਨੇ ਅਪਣਾਈ?

- 1) ਰਜ਼ੀਆ ਸੁਲਤਾਨ
2) ਬਲਬਨ
3) ਇਲਤੁਤਮਿਸ਼
4) ਕੁਤਬਉਦੀਨ ਐਬਕ

102. 'ਮੋਤੀ ਮਸਜਿਦ' ਕਿਸਨੇ ਬਣਵਾਈ?

- 1) ਸ਼ਾਹਜਹਾਂ
2) ਬਾਬਰ
3) ਅਕਬਰ
4) ਜਹਾਂਗੀਰ

103. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

- 1) 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ
2) 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ
3) 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ
4) 16ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ

104. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕੌਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- 1) ਲਾਰਡ ਵੈਲਜ਼ਲੀ
2) ਲਾਰਡ ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ
3) ਲਾਰਡ ਡਲਹੌਜ਼ੀ
4) ਲਾਰਡ ਵਿਲੀਅਮ ਬੇਂਟਿਕ

105. ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਤੇ ਦੇਣ ਜਾਂ ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਸ ਨੇ ਚਲਾਇਆ?

- 1) ਥਾਮਸ ਮੁਨਰੋ
2) ਲਾਰਡ ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ
3) ਲਾਰਡ ਰਿਪਨ
4) ਵਾਰਨ ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼

106. ਖਾਸੀਸ ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕੌਣ ਸੀ?

- 1) ਤੀਰੁਤ ਸਿੰਘ
2) ਬਿਰਸਾ ਸਿੰਘ
3) ਕਬਾਇਲੀ ਲੋਕ
4) ਕਰੀਮ ਬਖਸ਼

107. ਨਾਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਰਨੈਲ ਸੀ।
- 1) ਸ਼ਿਵਾ ਜੀ
  - 2) ਤਾਂਤੀਆ ਟੋਪੇ
  - 3) ਮੰਗਲ ਪਾਂਡੇ
  - 4) ਵਾਜ਼ਿਦ ਅਲੀ ਸ਼ਾਹ
108. ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸੈਂਟ ਮੈਰੀ ਚੈਰੀਟੀ ਸਕੂਲ ਕਿੱਥੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ?
- 1) ਕਲਕੱਤਾ
  - 2) ਮੁੰਬਈ
  - 3) ਮਦਰਾਸ
  - 4) ਦਿੱਲੀ

ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ

109. ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- 1) ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ
  - 2) ਧਾਰਮਿਕ ਨਿਆਂ
  - 3) ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਆਂ
  - 4) ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ
110. ਦਸੰਬਰ 2002 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ 86ਵੀਂ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹੜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?
- 1) ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
  - 2) ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
  - 3) ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
  - 4) ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
111. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- 1) ਧਾਰਾ 356
  - 2) ਧਾਰਾ 420
  - 3) ਧਾਰਾ 320
  - 4) ਧਾਰਾ 134
112. ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੁਆਰਾ 1942 ਵਿੱਚ ਐਂਦੋਲਨ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ.....।
- 1) ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ
  - 2) ਸਿਵਿਲ ਨਾ-ਫਰਮਾਨੀ
  - 3) ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਐਂਦੋਲਨ
  - 4) ਨਮਕ-ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜਨਾ

113. ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਤੋਂ 18 ਤੱਕ ਕਿਹੜਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- 1) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
  - 2) ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
  - 3) ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
  - 4) ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ
114. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ-
- 1) ਅਪ੍ਰਤਖ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਦ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
  - 2) ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
  - 3) ਅਪ੍ਰਤਖ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
  - 4) ਪ੍ਰਤਖ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
115. ਪੂਰਨ ਸਵਰਾਜ ਦੇ ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹੜੇ ਦਿਹਾੜੇ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ?
- 1) 31 ਦਸੰਬਰ 1929
  - 2) 26 ਜਨਵਰੀ 1930
  - 3) 15 ਅਗਸਤ 1947
  - 4) 26 ਜਨਵਰੀ 1950
116. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- 1) ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ
  - 2) ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ
  - 3) ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ
  - 4) ਮਸੌਦਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ
117. ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਕੌਣ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- 1) ਲੋਕ
  - 2) ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲ
  - 3) ਚੋਣ ਆਯੋਗ
  - 4) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
118. ਨਿਆਂਇਕ-ਪੁਨਰ-ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ?
- 1) ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੀ
  - 2) ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਦੀ
  - 3) ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ
  - 4) ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀ

119. ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਸਸਤਾ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

- 1) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ 2) ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ
3) ਸਰਵ-ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ 4) ਲੋਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ

120. ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੌਣ ਸੀ?

- 1) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ 2) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਜੈਲਕਸ਼ਮੀ ਪੰਡਿਤ
3) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਪਾਟਿਲ 4) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ

ਗਣਿਤ

121. 30 ਤੋਂ ਛੋਟੀਆਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਅਭਾਜ ਸੰਖਿਆਵਾਂ (Prime numbers) ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ (Mean) ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

- 1) 18.6 2) 12.9
3) 13 4) 17.3

122. $\sqrt{265} + \sqrt{576}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਬਰਾਬਰ ਹੈ:

- 1) 40.3 2) 17
3) $24 + \sqrt{265}$ 4) 19

123. 7 ਦੇ ਦੋ ਲਗਾਤਾਰ ਗੁਣਜਾਂ (consecutive multiples) ਦਾ ਜੋੜ 77 ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੋਟਾ ਗੁਣਜ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?

- 1) 42 2) 28
3) 35 4) 49

124. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਚਤੁਰਭੁਜ (Quadrilateral) ਦੇ ਵਿਕਰਣ (diagonals) ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਲੰਬ ਸਮਦੁਭਾਜਿਕ (Perpendicular bisector) ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਹ ਚਤੁਰਭੁਜ ਇੱਕ..... ਹੋਵੇਗੀ।

- 1) ਸਮਲੰਬ ਚਤੁਰਭੁਜ (Trapezium)
2) ਆਇਤ (Rectangle)
3) ਸਮਚਤੁਰਭੁਜ (Rhombus)
4) ਵਰਗ (Square)

125. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ:

- a) ਹਰੇਕ ਆਇਤ (Rectangle) ਇੱਕ ਸਮਲੰਬ ਚਤੁਰਭੁਜ (Trapezium) ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
b) ਹਰੇਕ ਵਰਗ (square) ਇੱਕ ਸਮਲੰਬ ਚਤੁਰਭੁਜ (Trapezium) ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
c) ਹਰੇਕ ਸਮਲੰਬ ਚਤੁਰਭੁਜ (Trapezium) ਇੱਕ ਸਮਚਤੁਰਭੁਜ (Rhombus) ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
d) ਹਰੇਕ ਵਰਗ (square) ਇੱਕ ਸਮਚਤੁਰਭੁਜ (Rhombus) ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- 1) 4 2) 3
3) 2 4) 1

126. ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤਿੰਨ ਪਸਾਰੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ (Three dimensional shapes) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਖਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ?

- 1) ਪ੍ਰਿਜਮ (Prism) 2) ਪਿਰਾਮਿਡ (Pyramid)
3) ਸ਼ੰਕੂ (Cone) 4) ਗੋਲਾ (Sphere)

127. $\left[\frac{1}{5}\right]^2 + \left[\frac{1}{3}\right]^{-1} + \left[\frac{1}{4}\right]^0$ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ?

- 1) $1/29$ 2) 29
3) 32 4) $1/32$

128. ਉਸ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਿਭੁਜ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਆਇਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਬਣ ਸਕੇ ਜਿਸਦੀ ਲੰਬਾਈ 'p' ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ 'q' ਇਕਾਈਆਂ ਹੋਵੇ:

- 1) $\frac{pq}{3}$ ਵਰਗ ਇਕਾਈਆਂ 2) $\frac{pq}{6}$ ਵਰਗ ਇਕਾਈਆਂ
3) $\frac{pq}{2}$ ਵਰਗ ਇਕਾਈਆਂ 4) $\frac{pq}{4}$ ਵਰਗ ਇਕਾਈਆਂ

129. ਜੇਕਰ ਚਾਰ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ $4ab5$, 55 ਨਾਲ ਪੂਰੀ-ਪੂਰੀ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ $b-a$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ:

- 1) 4 2) 5
3) 1 4) 0

130. ਕਿਸੇ ਚਤੁਰਭੁਜ ਦਾ ਇੱਕ ਕੋਣ 60° ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਕੋਣ $3:4:5$ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਕੋਣ ਕਿੰਨੇ ਹੋਣਗੇ?
 1) $80^\circ, 100^\circ, 120^\circ$ 2) $65^\circ, 100^\circ, 135^\circ$
 3) $90^\circ, 90^\circ, 120^\circ$ 4) $75^\circ, 100^\circ, 125^\circ$

131. $12/13, 13/12, 11/13$ ਅਤੇ $13/11$ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ?
 1) $12/13$ 2) $13/12$
 3) $11/13$ 4) $13/11$

132. 0.057 ਬਰਾਬਰ ਹੈ:
 1) 0.0057%   2) 0.57%
 3) 5.7%   4) 57%

133. $\sqrt[3]{0.216} + \sqrt[3]{0.027} + \sqrt[3]{125}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
 1) 6.0   2) 5.9
 3) 1.4   4) 0.9

134. 10 ਸਮ ਵਿਆਸ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਦਾ ਘੇਰਾ ਪਤਾ ਕਰੋ।
 ($\pi=3.14$ ਲਉ)
 1) 31.4   2) 3.14
 3) 0.314   4) 0.0314

135. 2 ਸਮ ਕਿਨਾਰੇ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਘਣ (cube) ਬਣਾਉਣ ਲਈ 0.5 cm ਕਿਨਾਰੇ ਵਾਲੇ ਕਿੰਨੇ ਘਣ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?
 1) 125   2) 64
 3) 27   4) 25

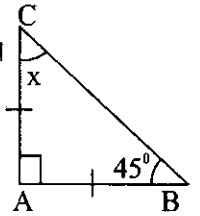
136. 12 ਕਾਪੀਆਂ ਵੇਚਣ ਤੇ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ 4 ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਵੇਚ ਮੁੱਲ ਬਰਾਬਰ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਲਾਭ % ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?
 1) $33\frac{1}{3}\%$ 2) 40%
 3) 25%   4) 50%

137. $(1.03)^2 - (0.97)^2 = \dots\dots\dots$
 1) 0.12   2) 0.012
 3) 1.2   4) 12.0

138. ਇੱਕ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ 50 ਲੜਕੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰ 40 ਦਿਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਸੀ। ਪਰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਕੁੱਝ ਨਵੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਭੰਡਾਰ ਸਿਰਫ਼ 25 ਦਿਨ ਹੀ ਚੱਲ ਸਕਿਆ। ਨਵੀਆਂ ਆਈਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਪਤਾ ਕਰੋ।

- 1) 40   2) 25
 3) 45   4) 30

139. ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ 'x' ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।
 1) 90° 2) 60°
 3) 45° 4) 30°

140. 3200 ਰੁਪਏ ਤੇ 8% ਸਲਾਨਾ ਦਰ ਨਾਲ 6 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ?

- 1) 128 ਰੁਪਏ   2) 160 ਰੁਪਏ
 3) 430 ਰੁਪਏ   4) 768 ਰੁਪਏ

ENGLISH

(141-145) Read the passage carefully and answer the following questions:

Once, there was a good, kind witch. She would fly on her magic broom and look out for anyone in trouble. One day, as she was flying over a field, she noticed an old man and his donkey. The donkey was carrying two large basketful of corn.

Suddenly the donkey stepped into a rabbit's hole and tripped over. The baskets crashed to the ground. The next minute, the mean old man was hitting the poor donkey with his stick. The witch was furious when she saw how the donkey was treated. She waved her magic wand and the stick began to hit the old man instead. The old man was beaten until he was blue and black all over. The donkey just stood there, happily munching away the spilled corn.

141. The witch was..... when she saw the old man and the donkey.
 1) walking across the field
 2) flying on her magic broom
 3) hiding in a rabbit's hole
 4) looking out of her window.

142. The donkey fell because it.....
 1) stepped into a rabbit's hole
 2) was beaten by its master
 3) was hit by a stick
 4) was carrying two large basketful of corn.

143. Why did the old man beat his donkey?
 1) The donkey was slow and lazy.
 2) The donkey ate some of the corn.
 3) The donkey fell and injured it self.
 4) The donkey spilled the corn.

144. Why did the witch make the stick beat the old man?
 1) The witch and the donkey were good friends.
 2) The witch and the old man were enemies.
 3) The witch wanted to teach him a lesson.
 4) The witch did not like people at all.

145. While the old man was being beaten, the donkey.....
 1) ran away with the baskets.
 2) went to help his master.
 3) ate the corn on the ground.
 4) wandered off the field.

150. Ajay ..... the examination with flying colours.
 1) passed
 2) failed
 3) won
 4) attended

(151-152) Choose the suitable interrogative pronoun?

151. ....spilt the milk on the floor?
 1) who
 2) whom
 3) whose
 4) which

152. .... do you prefer to vote for?
 1) whose
 2) who
 3) which
 4) whom

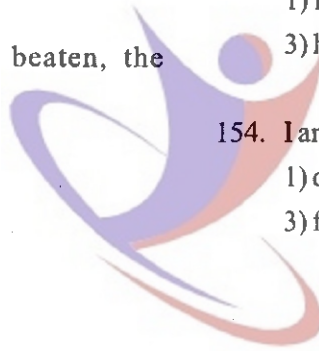
(153-154) Choose the correct synonym for the underlined word in the sentences.

153. Welcome to my humble abode.
 1) farm
 2) car
 3) home
 4) hotel

154. I am glad to have met you.
 1) disappointed
 2) happy
 3) furious
 4) surprised

(146-150) Choose the suitable option:-

146. United we..... divided we fall.
 1) spoil
 2) regain
 3) stand
 4) strong
147. America was..... by Columbus.
 1) discovered
 2) disgraced
 3) accomplished
 4) flourished
148. The old chimney is covered with.....
 1) boot
 2) soot
 3) hoot
 4) loot
149. The sailors rowed the boat to the.....
 1) waves
 2) tide
 3) shore
 4) sand

हिन्दी

(155-161) निम्नलिखित गद्यांश पर आधारित प्रश्नों के लिए सही उत्तर वाले विकल्प चुनकर लिखिए :

दूसरों को स्नेह देना और उनका सम्मान करना सामाजिक सफलता का एकमात्र मंत्र है, जीवन में सुख-शांति और उन्नति चाहने वाले प्रत्येक महत्वाकांक्षी को सबसे पहले यही सीख धारण करनी चाहिए। महाभारत के ज्येष्ठ पाँडव युधिष्ठिर के राजसूय यज्ञ में कृष्ण ने लोगों के स्वागत की जिम्मेदारी ली और बदले में वे उस यज्ञ के सर्वाधिक पूज्य व्यक्ति माने गए। ईसा मसीह, गौतम बुद्ध, महावीर और महात्मा गांधी जैसे महापुरुषों में लेशमात्र भी अभिमान न था। उन्होंने सदैव दूसरों को महत्व दिया और इस तरह से वे स्वयं महान् बन गए। मान-सम्मान का मूल्य चुकाना असंभव है। बिना मान-सम्मान के यदि अमृत भी मिले तो विष बन जाता है और मानपूर्वक दिया गया विष अमृत बन

जाता है। विद्यार्थी जीवन का प्रथम पाठ यही है कि वह गुरु के प्रति सच्चे सम्मान का भाव अपने हृदय में पैदा करे, अन्यथा उसकी सारी विद्या निष्फल हो जाएगी, यही नहीं सब तरफ सुख-शांति के पाठ का प्रसार करना सामाजिक संसार में व्यक्ति को श्रेष्ठ बना देता है।

155. राजसूय यज्ञ किसने करवाया था?

1) कृष्ण ने	2) पांडवों ने
3) युधिष्ठिर ने	4) इन सभी ने

156. सभी महापुरुषों में कौन-सी बात समान रहती है?

1) घमंड न होना	2) दूसरों को महत्व देना
3) सुख-शांति का प्रसार करना	4) उपर्युक्त सभी सही हैं

157. जीवन में सुख-शांति और उन्नति चाहने वाले व्यक्ति को सब से पहले क्या करना चाहिए?

- 1) अभिमान करना चाहिए
- 2) दूसरों को स्नेह देना व उनका सम्मान करना
- 3) मान-सम्मान से मिला विष पीना चाहिए
- 4) यज्ञ करना चाहिए

158. राजसूय यज्ञ में लोगों के स्वागत की जिम्मेदारी किसने ली?

1) कृष्ण ने	2) युधिष्ठिर ने
3) गौतम बुद्ध	4) महावीर

159. 'संसार' शब्द का विशेषण होगा -

1) संसारिक	2) सांसारिक
3) संसारीक	4) सांसारीक

160. 'उन्नति' शब्द का विपरीत शब्द होगा -

1) तरक्की	2) प्रगति
3) अवनति	4) विपत्ति

161. 'गौतमबुद्ध' शब्द व्याकरणिक दृष्टि से क्या है?

1) व्यक्तिवाचक संज्ञा	2) विशेषण
3) क्रिया	4) सर्वनाम

(162-167) निम्नलिखित गद्यांश पर आधारित प्रश्नों के सही उत्तर वाले विकल्प चुनकर लिखिए -

आत्म-निर्भरता उन्नति का आधार और आत्म विश्वास का प्रतीक है। जो व्यक्ति समाज में अपने सारे कार्य अपने आप करता है, आवश्यकता पड़ने पर दूसरों की सहायता लेता है और उसी प्रकार दूसरों को भी सहायता देता है, वह व्यक्ति उन्नति की दौड़ में कभी पीछे नहीं रह सकता है। अपने दैनिक जीवन के सारे काम स्वयं करना प्रत्येक मानव के लिए आवश्यक है। किसी काम के लिए यदि कोई व्यक्ति दूसरों पर निर्भर रहता है, तो उस काम में वह पिछड़ जाता है और उसका वह कार्य अपूर्ण रह जाता है। जो व्यक्ति कर्मवीर होते हैं, वे समय का सदुपयोग कर अपने सारे कार्य समय पर पूर्ण कर लेते हैं। जो मनुष्य जिस कार्य में पारंगत होता है उस कार्य में वह अन्य लोगों की अपेक्षा अधिक उन्नति करता है। सार्वजनिक जीवन में आपको जो दायित्व सौंपा जाता है, उसको अपना पुनीत कर्तव्य समझकर पूर्ण करना चाहिए। परिश्रमपूर्वक किए गए कार्यों में सफलता आपके चरण चूमती है, स्वावलंबी व्यक्ति परिश्रम के कारण शारीरिक व मानसिक रूप से स्वस्थ होता है। विद्यार्थी जीवन मानव जीवन की प्राथमिक अवस्था है, विद्यार्थी जीवन में उसकी जैसी नींव पड़ जाती है, उसी पर सारा जीवन अवलंबित होता है, इसलिए एक विद्यार्थी को अपने सारे कार्य अपने आप करने चाहिए। घर में विद्यार्थी को माता-पिता पर पूर्ण रूप से निर्भर नहीं रहना चाहिए। घर के दैनिक कार्य में माता-पिता का सहयोग करना चाहिए।

162. कैसे व्यक्तियों को कर्मवीर कहा जाता है?

- 1) जो वीरता का कार्य न करे
- 2) जो दूसरों पर निर्भर रहते हैं
- 3) जो समय का सदुपयोग करते हैं
- 4) जो अपना काम स्वयं नहीं करते हैं

163. आत्म निर्भर होने की सबसे बड़ी पहचान क्या है?

- 1) वे उन्नति करते हैं
- 2) उनके काम पूर्ण हो जाते हैं
- 3) उनमें आत्म विश्वास बढ़ जाता है
- 4) उपर्युक्त सभी सही है

164. एक विद्यार्थी को अपने सारे कार्य कैसे करने चाहिए?

- 1) अपने आप करने चाहिए
- 2) दूसरों से करवाने चाहिए
- 3) माता से करवाने चाहिए
- 4) माता - पिता से करवाने चाहिए

165. 'दायित्व' शब्द का अर्थ है -

- 1) सहयोग
- 2) जिम्मेदारी
- 3) सहायता
- 4) सहायता

166. निम्नलिखित शब्दों में से कौन सा शब्द भाववाचक संज्ञा नहीं है?

- 1) सफलता
- 2) निर्भरता
- 3) आवश्यकता
- 4) माता

167. निम्नलिखित शब्द में से कौन सा शब्द 'मानव' शब्द का पर्याय नहीं है?

- 1) मनुष्य
- 2) मनुज
- 3) दानव
- 4) इंसान

ਪੰਜਾਬੀ

(168-174) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸਾਹਮਣੇ (✓) ਠੀਕ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ।

ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਸੁਧਾਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸਕੀਮਾਂ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਬੜਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉੱਥੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡਾਂ

ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਹਨ। ਕੁਝ ਕਾਲਜ ਵੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਸੜਕਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਪੇਂਡੂ ਝਗੜੇ ਨਿਬੇੜਨ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਤਾਲੀਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦਾਜ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਖਬਾਰਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਲਾਬਾਂ ਅਤੇ ਖੂਹਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ।

168. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਸੁਧਾਰ ਸਕੀਮਾਂ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ?

- 1) ਕਾਲਜ ਬਣ ਗਏ ਹਨ
- 2) ਸੜਕਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ
- 3) ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ
- 4) ਦਾਜ ਰਿਵਾਜ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ

169. ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਾ ਵਧ-ਫੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ?

- 1) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ
- 2) ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ
- 3) ਹਾਈ ਸਕੂਲ
- 4) ਕਾਲਜ

170. ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਆਪਣੇ ..... ਫਿਕਰ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ।

- 1) ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ
- 2) ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦਾ
- 3) ਤਲਾਬਾਂ ਦਾ
- 4) ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ

171. 'ਅਜ਼ਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸੋ?

- 1) ਵਿਕਾਸ
- 2) ਰਿਵਾਜ
- 3) ਗੁਲਾਮ
- 4) ਟਿਕਰ

172. ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਹਨ। ਵਾਕ ਵਿੱਚ 'ਖੁੱਲ੍ਹ' ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਹੈ?

- 1) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
- 2) ਪੜਨਾਂਵ
- 3) ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
- 4) ਕਿਰਿਆ

173. ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਬੜਾ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਕ ਵਿੱਚ 'ਤੇ' ਨਾਲ ਪਿਆ ਵਿਸਰਾਮ-ਚਿੰਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- 1) ਪੁੱਠਾ ਕਾਮਾ   2) ਕਾਮਾ
3) ਛੁੱਟ-ਮਰੋੜੀ   4) ਇਕਹਿਰਾ ਕਾਮਾ

174. ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਕੰਮ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?

- 1) ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ   2) ਝਗੜੇ ਨਿਬੇੜਨ ਦਾ
3) ਸੰਚਾਈ ਕਰਨ ਦਾ   4) ਅਖਬਾਰਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਦਾ

(175-180) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਸਾਹਮਣੇ (✓) ਸਹੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਾਸਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦਾ ਹੋਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲੰਧਰ-ਕਪੂਰਥਲਾ ਸੜਕ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 72 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ 'ਪੁਸ਼ਪਾ-ਗੁਜਰਾਲ ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ' ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜਰਾਲ ਵੱਲੋਂ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1997 ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਦਾ ਮੰਤਵ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ 19 ਮਾਰਚ, 2005 ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਇੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਜਰਾਲ ਜੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਸ਼ਪਾ ਗੁਜਰਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਸਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਤੋਂ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਆ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

175. ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੋਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

- 1) ਪਿਛਾਂਹ ਖਿਚੂ   2) ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੋਚ
3) ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ   4) ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ

176. ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਕੀ ਹੈ?

- 1) ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ
2) ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਲਈ
3) ਅਜਾਇਬ-ਘਰ
4) ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ

177. ਸਾਇੰਸ-ਸਿਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਸ ਮਹਾਨ ਔਰਤ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

- 1) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ   2) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੁਸ਼ਪਾ ਗੁਜਰਾਲ
3) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਰੋਜਨੀ ਨਾਇਡੂ   4) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਸਤੂਰਬਾ ਗਾਂਧੀ

178. ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ? ਮੈਂ..... ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾਧਾ।

- 1) ਦੁਪਹਿਰ   2) ਦੁਪਿਹਰ
3) ਦੁਪਹਿਰ   4) ਦੁਪੈਹਰ

179. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ :-

- 'ਕਾਰੀਗਰ'
1) ਅਨਾੜੀ   2) ਸਿਖਾਂਦਰੂ
3) ਕੱਚ-ਘਰੜ   4) ਨਲਾਇਕ

180. 'ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪਿਛੇਤਰ ਚੁਣੋ :-

- 1) ਇਕ   2) ਸਿੱਖਿਆ
3) ਦਾਇਕ   4) ਆਦਾਇਕ